

## مجرای شریانی باز قلب چیست؟

مجرای شریانی باز قلب که به صورت عامیانه به آن رگ اضافی قلب گفته می شود، به معنای باز بودن کانالی است که دو شریان اصلی قلب را به هم متصل می کند. این مجرا بخشی طبیعی از سیستم گردش خون جنین قبل از تولد است.

باز ماندن مجرای شریانی قلب، نقصی است که هنگام تشکیل قلب در دوران جنینی ایجاد می شود.

## عوامل بوجود آورنده:

- ◆ وراثت یا ژنتیک
- ◆ نارس بودن نوزاد
- ◆ دیابت مادر در طی بارداری
- ◆ سرخجه مادر در طی بارداری
- ◆ مصرف داروهای اعصاب و تشنج مادر در طی بارداری
- ◆ عوامل ناشناخته

## روشهای درمانی:

- ◆ روشهای دارویی: داروهای ایبوپروفن و یا ایندومتاسین است. درمان دارویی در سه روز اول زندگی موثرتر است. امروزه بیشتر از شربت بروفن استفاده می شود. در ۹۰ درصد موارد

مجرای باز با درمان دارویی بسته می شود.

◆ روش جراحی: در تعداد اندکی از نوزادان که به درمان دارویی پاسخ نمی دهند با درمان جراحی باز یا بسته قلب درمان می شوند. امروزه بیشتر از طریق آنژیوگرافی مجرا بسته می شود.

## عوارض عدم درمان به موقع:

عدم مراجعه به موقع و سهل انگاری در شروع درمان می تواند عوارض جدی و خطرناکی برای نوزاد ایجاد کند که قابل برگشت نیست. معمولاً مجرای شریانی در طی چند روز اول و حداکثر چند هفته اول بعد از تولد کاملاً بسته می شود.



دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان

بیمارستان حضرت علی ابن ابیطالب (ع)

مجرای شریانی باز قلب در نوزادان

(PDA)

کمیته آموزش به بیمار

بهار ۱۳۹۸

در مجراهای با اندازه کوچک علائم بالینی مشاهده نمی شود و در مجراهای بزرگتر در صورت عدم درمان علائم زیر در نوزاد مشاهده می شود :

- ◆ مشکلات تنفسی
- ◆ سیاه شدن رنگ پوست به خصوص زمان شیر خوردن یا گریه کردن
- ◆ عدم وزن گیری مناسب نوزاد

### مراقبت در منزل :

در درمان دارویی به دلیل عوارض گوارشی شربت بروفن مقدار و زمان مصرف باید تحت نظر پزشک متخصص قلب نوزاد باشد و مراجعه مجدد جهت انجام اکوی مجدد قلب نوزاد در مورد بررسی تاثیر درمان دارویی بر بسته شدن مجرا طبق نظر پزشک متخصص قلب توصیه می شود .

اما در برخی موارد بعد از تولد به خصوص در نوزادان نارس این مجرا باز می ماند . این بازماندن مجرا باعث می شود که خون غنی از اکسیژن شریان آئورت (روشن) با خون کم اکسیژن شریان ریوی (تیره) مخلوط شوند که می تواند قلب را خسته کند و فشار خون شریان های ریه را افزایش دهد .

